

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Всеукраїнської
науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**«Соціально-етичні та деонтологічні проблеми
сучасної медицини
(немедичні проблеми в медицині)»
24-25 лютого 2022 року**

м. Запоріжжя

УДК 614.253(063)

С69

Редколегія:

Боярська Л.М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І.Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю.В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сепетий Д.П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М.О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К.А. – кандидат історичних наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Павленко Н.В. – кандидат філософських наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (24-25 лютого 2022 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. – 248 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Пащенко І.В., Круть О.С., Підкова В.Я.</i> Компетентнісний підхід у викладанні педіатрії майбутнім лікарям-лаборантам	99
<i>Савельєв В.Г., Рябоконь О.В., Фурик О.О., Ялова Г.В., Рябоконь Ю.Ю.</i> Про деякі аспекти формування світогляду у студентів за умови сучасних вимог ...	101
<i>Ляшенко Л.М.</i> Англійська мова у системі освіти України в минулому і майбутньому	102
<i>Касьянова О.М., Корж Г.В.</i> Актуалізація виховного потенціалу історичної пам'яті в системі післядипломної медичної освіти як відповідь на виклики сучасності	105
<i>Корнієнко Г.В., Дмитряков В.О.</i> Шляхи покращення підготовки лікарів-інтернів дитячих хірургів під час базового циклу інтернатури	107
<i>Федько О.Ю.</i> Публічне мовлення як показник комунікативної компетентності майбутнього лікаря	110
<i>Бушман В.С.</i> Підготовка студента-лікаря у сучасному суспільстві	112
<i>Михайлюк Є.О.</i> Сучасні вимоги до підготовки фармацевтичних працівників у контексті безперервного професійного розвитку	113
<i>Мазулін О.В.</i> Підвищення ефективності навчання фармакогнозії провізорів-інтернів у програмі Microsoft Teams	114

3. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ

<i>Боярська Л.М., Іванова К. О, Гребенюк. Л.В.</i> Імідж лікаря як показник рівня довіри пацієнта	117
<i>Марков Ю.І.</i> Етика та деонтологія в клінічній токсикології	121
<i>Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Червоненко Н.М., Зарічна Т.П., Маганова Т.В.</i> Соціально-етичні та деонтологічні аспекти взаємовідносин у професійній парі «Лікар-фармацевт»	129
<i>Давидова А.Г., Курочкін М.Ю., Капустін С. А.</i> Проблема прийняття рішень в медицині критичних станів	131

4. ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ: «CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO»

<i>Vasetska L.I.</i> The role of the head of the department of institution of higher education in the prevention and counteracting of professional burning of a teacher .	133
<i>Пацера М.В., Стець В.Р.</i> Сучасні погляди на професійне вигорання викладача закладу вищої освіти	135
<i>Artemenko Y., Rosliakova M.</i> Traditional Shinto group practices as elements of Japanese “Corporate Therapy”	137
<i>Подліанова О.І., Котлова Ю.В., Дмитрякова Г.М.</i> Професійне вигорання у лікарів-інтернів	138

один одному прикрощі, великі й малі негативно-емоційні «поранення», що від справжнього кохання дуже швидко лишаються одні лише здивовані спогади.

Все кохання в цілому має наркотичну основу: на 1-ій стадії мозок створює і використовує речовини з групи ендорфінів, які викликають справжній «форсажний режим» усіх фізіологічних систем (за виключенням посилення аналітично-прогностичних спроможностей головного мозку). Роки спільного життя у шлюбі проходять під впливом «нефорсажних» речовин з групи опіатів: приємність стабільна, адаптація розтягується на роки, емоційні збурення перестають бути небезпечними. У житті найбільш поширені ті варіанти шлюбу, що відзначаються емоційною асиметрією його учасників, їх неспроможністю створювати партнеру виключно і лише позитивні емоції. Залежно від сили волі і терплячості того, хто більше страждає від негативних дій «другої половинки», відбувається ослаблення закоханості по лініях 2, 3 та інших подібних. Лише у разі об'єднання у шлюбі порядних людей тривалість кохання виявляється максимальною і сягає визначених природою меж – віку втрати фертильності. Мудра поведінка накопичує позитив й утримує шлюб.

Всі подібні та інші знання молодь має отримувати не завдяки методу «спроб і помилок», а якомога раніше на основі викладу законів Природи усередині системи формальної освіти, адже вся інформаційна сфера перебуває у стадії дуже інтенсивних змін і не є найкращим засобом формування у молоді хорошого загального інтелекту і високої життєвої компетентності.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ МАЙБУТНІМ ЛІКАРЯМ - ЛАБОРАНТАМ

*Пащенко Ірина Володимирівна, к.мед.н.,
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб;*

*Круть Олександра Степанівна, к.мед.н.,
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб;*

*Підкова Віра Ярославна, к.мед.н.,
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Запорізький державний медичний університет*

Процес передачі знань при викладанні клінічних медичних дисциплін повинен бути спрямований на створення мотивації вивчення контенту, формуванні навичок з уміння визначати стан здоров'я пацієнта, складання алгоритму клінічного обстеження і лікування хворого. Основою ефективності навчального процесу є формування у студентів певного набору, комплексу компетентностей, частина яких є ключовими для подальшої професійної діяльності. Аналіз сучасних наукових досліджень і публікацій з питань реформування освіти свідчить, що у сучасних умовах навчання потребує формування не просто звичайної інформованості студентів, а розвитку умінь вирішувати проблеми, які виникають у професійних і життєвих ситуаціях. Експерти програми “DeSeCo” визначають поняття компетентності (competency) як здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Кожна компетентність побудована на поєднанні взаємовідповідних пізнавальних ставлень і практичних навичок,

цінностей, емоцій, поведінкових компонентів, знань і вмінь, всього того, що можна мобілізувати для активної дії.

Метою викладання педіатрії студентам-бакалаврам з спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» є формування професійних компетенцій з діагностики хвороб дитячого віку. Цей процес відбувається у складних сучасних умовах комбінації аудиторних занять і часткового дистанційного навчання, що потребує використання багатьох різноманітних методів і підходів. На кафедрі пропедевтики дитячих хвороб ЗДМУ організований навчальний процес з використанням мультимедійних презентацій на лекціях і практичних заняттях, тестів різного рівня складності, ситуаційних задач з аналізом клінічних помилок, навчальних відеофільмів, завдань для самостійної роботи студентів.

Задачею викладача є оптимізація учбового процесу для мотивації формування професійних компетенцій при вивченні педіатрії студентами. Компетентнісний підхід до навчання передбачає як інформаційну компетентність з оволодінням джерел інформації і нових технологій, так і формування особистісно орієнтованого підходу студентів до засвоєння знань і оволодіння практичними навичками. При цьому особливу роль відіграє мотивація студентів до засвоєння навчального матеріалу і внутрішня мотивація студента підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Важливим аспектом формування компетентностей є ефективне та творче застосування вже набутих на теоретичних кафедрах знань, формування навиків аналізу знань, отриманих з різних джерел інформації, розвиток комунікативних здібностей, набуття досвіду самоконтролю і створення ситуації успіху. Для покращення підготовки студентів використовувався цілий ряд факторів для сприяння формування у студентів позитивного пізнавального мотиву: усвідомлення теоретичної і практичної значимості засвоєваних знань; вибір завдань, які створюють проблемні ситуації при вирішенні задачі; професійна спрямованість навчальної діяльності; спонукання до самовдосконалення і самореалізації; усвідомлення кінцевих цілей навчання.

У навчання майбутніх лікарів, на нашу думку, необхідно включати також питання здоров'язберігаючих компетенцій, які деталізуються в комплексі знань, вмінь, цінностей. Тому на практичних заняттях з педіатрії приділялась увага перевагам природного вигодовування дітей раннього віку, питанням здорового харчування, важливості своєчасної специфічної профілактики інфекційних хвороб шляхом вакцинації. У професійні компетенції майбутніх лікарів-лаборантів включено засвоєння принципів надання невідкладної медичної допомоги дітям.

Встановлено, що методика вивчення патології дитячого віку з використанням когнітивної візуалізації та проблемно-орієнтовного підходу підвищувала мотивацію студентів в засвоєнні теоретичних знань і формуванні професійних компетенцій. Для підвищення мотивації формування професійних компетенцій необхідне комплексне впровадження інноваційних інформаційних та інтерактивних технологій і збереження кращих традицій клінічної практики.

Таким чином, формування ключових компетентностей при викладанні клінічних дисциплін студентам-медикам потребує от викладача пошуку нових

форм організації навчально-пізнавальної діяльності. Тільки комплексний підхід до організації навчального процесу здатен забезпечити високий рівень компетентності майбутніх лікарів. Використання компетентнісного підходу дає можливість здійснювати навчання спеціаліста на всіх рівнях освіти, що забезпечує високий рівень розвитку особистості і професійних досягнень.

ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ У СТУДЕНТІВ ЗА УМОВИ СУЧАСНИХ ВИМОГ

Савельєв Валерій Григорович, к.мед.н.,

доцент кафедри інфекційних хвороб,

Рябоконь Олена Вячеславівна, д.мед.н.,

професор кафедри інфекційних хвороб,

Фурик Олена Олександрівна, к.мед.н, доцент кафедри інфекційних хвороб, Ялова

Галина Василівна, асистент кафедри інфекційних хвороб,

Рябоконь Юрій Юрійович, д.мед.н.,

професор кафедри дитячих інфекційних хвороб,

Запорізький державний медичний університет

Світогляд – це загальне розуміння світу, людини, суспільства, що визначає соціально-політичну, філософську, релігійну, моральну, естетичну, науково-теоретичну орієнтацію людини. Існують три основні типи світогляду – житейський, філософський та релігійний. Всі ці типи світогляду виявляють деяку єдність, охоплюючи певне коло питань, наприклад, як дух співвідноситься з матерією, що таке людина та яке її місце у загальному взаємозв'язку явищ світу, як людина пізнає дійсність, що таке добро та зло, за якими законами розвивається людське суспільство.

Гносеологічна структура філософського світогляду утворюється в результаті узагальнення природно-наукових, соціально-історичних, психічних та філософських знань. Людина утверджує себе в предметному світі не тільки за допомогою мислення, але й завдяки всім своїм пізнавальним здібностям. Для світогляду характерна більш висока інтеграція знань, ніж у загальній картині світу, і наявність не лише інтелектуального, але й емоційно цілісного відношення людини до світу. Філософський світогляд перетерпів декілька етапів свого розвитку. Західні вчені виділяють 4 етапи: предмеханічний детермінізм, механічний, біопсихічний і, нарешті, соціопсихічний детермінізми. Первинним при соціопсихічному детермінізмі виявляється соціальний процес, похідним – зовнішній та внутрішній аспекти людини. Знання та розуміння філософських поглядів на різних етапах розвитку людства допомагає студенту з наукових позицій оцінювати різноманітність життєвих процесів та орієнтуватися в них. Не менш важливим в формуванні світогляду у студентів є житейський та соціально-політичний світогляди. Наприклад, Україна, що розташована у самому центрі Європи та володіє потужним інтелектуальним потенціалом, має талановитий та працьовитий народ, поки що не входить до групи могутніх Європейських держав. Однією з причин цієї ситуації, на наш погляд, є роз'єднування народу різними світоглядами. Одні (на сході) відчувають потяг до слов'янських коренів та Росії, інші (на заході) – до